

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Αυγούστου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4202

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 208989

Χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2013/1408 (L352/9 18.12.2013).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1) Την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν.δ. 131/1974 «Περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή» (Α' 320).

2) Την παρ. 10 του άρθρου 39 του ν. 2065/1992 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (Α' 113).

3) Την παρ. 5 του άρθρου 21 και τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 24 του ν. 3877/2010 «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» (Α' 160), όπως οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4061/2012 (Α' 66).

4) Τα άρθρα 20, 66, 67 και 77 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/Ε.Ε) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

5) Το άρθρο 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

6) Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

7) Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

8) Την υπό στοιχεία 102928 ΕΞ 2023/10.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλιά» (Β' 4441).

9) Το άρθρο 16 του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων/Ενιαιών Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

10) Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).

11) Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138) και το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

12) Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), σε συνδυασμό με το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

13) Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

14) Το Κεφάλαιο ΙΑ «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα Διαύγεια» του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» και τον ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

15) Το άρθρο 13 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

16) Την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11-06-2020 απόφαση «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας-(ΠΣΣΕΗΣ) (Β' 2417).

17) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας «de minimis» στον γεωργικό τομέα (L 352/9), όπως τροποποιήθηκε με τον Καν.(ΕΕ)2024/3118.

18) Το γεγονός ότι με τη χορήγηση του συνολικού ποσού ύψους έως 63.000.000 ευρώ που δύναται να χορηγηθεί ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας «de minimis» σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με αιγοπρόβατα, δεν καλύπτεται το εθνικό ανώτατο όριο, το οποίο για την Ελλάδα ανέρχεται σε 264.880.000 ευρώ σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1408/2013.

19) Το γεγονός ότι κατά την τελευταία τριετία και μέχρι σήμερα έχουν χορηγηθεί ενισχύσεις ήσσονος σημασίας συνολικού ύψους 74.942.399 ευρώ στον γεωργικό τομέα.

20) Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης προκαλείται δαπάνη ποσού ύψους έως 63.000.000 ευρώ σε βάρος του ΕΛΕΓΕΠ, η οποία καλύπτεται με πιστώσεις που μεταφέρθηκαν με την υπ' αρ. 2/34347/07.05.2025 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ενίσχυσης του ΑΛΕ 2390901002 του Ε.Φ. 1029-501-0000000 του τακτικού προϋπολογισμού του Υπ.Α.Α. και Τ.

21) Την υπ' αρ. 1236464/14.05.2025 απόφαση έγκρισης δέσμευσης πίστωσης της Δ/νσης Οικονομικής Διαχείρισης του Υπ.Α.Α. & Τ., η οποία καταχωρήθηκε με α/α 49479 στο Βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπ.Α.Α. και Τ., ΑΔΑ: Ψ68Κ4653ΠΓ-ΜΟΩ.

22) Την ανάγκη στήριξης των παραγωγών γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα των παραγωγών που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων, λόγω της αύξησης του κόστους διατροφής ως απόρροια της έξαρσης της νόσου της πανώλους των μικρών μηρυκαστικών και της ευλογιάς των αιγοπροβάτων σε συνέχεια των περιοριστικών μέτρων μετακινήσεων που ελήφθησαν με αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τα έτη 2024 και 2025.

23) Την υπό στοιχεία ΓΝ 045/2025. γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

24) Την υπ' αρ. 187/10.07.2025 εισήγηση της Γενικής Διευθύντριας Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπ.Α.Α. και Τ. της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει επί του προτεινόμενου σχεδίου κοινής υπουργικής απόφασης.

25) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας θεσπίζεται νέα διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2013/1408 (L352/9 18.12.2013), όπως ισχύει», αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται καθεστώς για τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. αριθ. 2013/1408 (L352/9 18.12.2013), με σκοπό τη στήριξη των εν λόγω κτηνοτρόφων λόγω της αύξησης του κόστους διατροφής ως απόρροια της έξαρσης της νόσου της πανώλους των μικρών μηρυκαστικών και της ευλογιάς των αιγοπροβάτων.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας είναι:

α) Οι παραγωγοί που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων και οι οποίοι παρέδωσαν γάλα σε μεταποιητικές μονάδες για το έτος 2024, σύμφωνα με τα τηρούμενα αρχεία του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία απογραφής του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσής τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) για το έτος 2024 και έχουν υποβάλλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το ίδιο έτος.

β) Κατά παρέκκλιση της περ. α, στα νησιά που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ, όπου λόγω ελλείψεως μεταποιητικών μονάδων δεν ήταν δυνατή η παράδοση γάλακτος, δικαιούχοι είναι οι κάτοχοι αιγοπροβατοτροφικής εκμετάλλευσης, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία απογραφής της εκμετάλλευσής τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) για το έτος 2024 και έχουν υποβάλλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το ίδιο έτος.

γ) Εξαιρούνται της ενίσχυσης των περ. α και β όσοι αιγοπροβατοτρόφοι απώλεσαν το ζωικό τους κεφάλαιο κατά το έτος 2024 λόγω ζωνόδωσων σύμφωνα με αρχείο που τηρείται στη Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής του Υπ.Α.Α. και Τ.

2. Οι δικαιούχοι δεν εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους ενίσχυση που έχει κριθεί παράνομη και ασυμβίβαστη με βάση προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δ.Ε.Ε κατά τα οριζόμενα στην περ. 4 της υποπαρ. Β10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης οι ενισχύσεις χορηγούνται με βάση τον Καν. (ΕΕ) 2023/2831 και τον Καν. (ΕΕ) 1408/2013 όπως ισχύουν. Δεν δύναται να χορηγηθούν ενισχύσεις:

1. Το ύψος των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διатиθενται στην αγορά.

2. Για δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς τα κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεδεμένες με εξαγωγικές δραστηριότητες.

3. Που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγόμενων.

4. Οι δικαιούχοι των επιλέξιμων επιχειρήσεων με μικτή δραστηριότητα (δηλ. επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους προς ενίσχυση τομείς) υποχρεούνται σε διακριτή λογιστική παρακολούθηση (άρ. 1 παρ. 2 και 3 του Καν. (ΕΕ) 1408/2013 και άρθρο 1 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 2023/2831).

Άρθρο 4

Όροι και Ύψος ενίσχυσης

1. Για τον προσδιορισμό του αριθμού των επιλέξιμων αιγοπροβάτων:

α) Της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 λαμβάνεται υπ' όψη η ελάχιστη αναλογία ποσότητας γάλακτος - αριθμού επιλέξιμων προβάτων ή/και αιγών η οποία πρέπει να είναι 100:1. Ο συνολικός αριθμός των προσδιορισθεισών για την πληρωμή προβατίνων ή/και αιγών της εκμετάλλευσης του δικαιούχου προκύπτει λαμβάνοντας υπ' όψη τα επιλέξιμα δηλωθέντα αιγοπρόβατα στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (κατοχή κατά την υποβολή της αίτησης και πρόθεση διατήρησης), την ελάχιστη αναλογία ποσότητας γάλακτος - αριθμού επιλέξιμων προβατίνων ή/και αιγών και τα ευρεθέντα επιλέξιμα αιγοπρόβατα κατά τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ελέγχους. Για τη διενέργεια πληρωμής, ο μικρότερος αριθμός καθορίζει τον αριθμό επιλέξιμων αιγοπροβάτων,

β) της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 2 λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών αιγοπροβάτων που προσδιορίστηκαν κατόπιν ελέγχων στην εκμετάλλευση κατά το έτος 2024.

2. Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται ως ακολούθως:

α) Για τους δικαιούχους της παρ. 1 του άρθρου 2 σε:

αα) 4€/επιλέξιμο ενήλικο θηλυκό αιγοπρόβατο για τις σταβλικές εγκαταστάσεις αιγοπροβάτων που βρίσκονται στις περιφερειακές ενότητες της χώρας, οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

αβ) 6€/επιλέξιμο ενήλικο θηλυκό αιγοπρόβατο για τις σταβλικές εγκαταστάσεις αιγοπροβάτων που βρίσκονται στις περιφερειακές ενότητες της χώρας, οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα ΙV.

αγ) 14€/επιλέξιμο ενήλικο θηλυκό αιγοπρόβατο για τις σταβλικές εγκαταστάσεις αιγοπροβάτων που βρίσκονται σε περιφερειακές ενότητες της χώρας οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα V.

3. Δεν δύναται να χορηγούνται ενισχύσεις δυνάμει της παρούσας εφόσον οι ανωτέρω δικαιούχοι έχουν αποζημιωθεί για τις ίδιες ζημιές με άλλες κρατικές ενισχύσεις βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

4. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να μην έχουν λάβει οι ίδιοι ή επιχείρηση δυνάμει να λογισθεί ενιαία με αυτούς, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ενισχύσεις ήσσονος σημασίας το ύψος των οποίων, συμπεριλαμβανόμενης της χορηγούμενης με την παρούσα, υπερβαίνει το ποσό των 50.000,00 Ευρώ. Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους (παρ. 2 του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 2013/1408).

α) Μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας,

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης, ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση».

5. Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 2024/3118. Απαγορεύεται η σωρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, αν η σωρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν συνδέονται με συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

6. Κάθε δικαιούχος που θα ενημερωθεί σχετικώς από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. οφείλει να προσκομίσει εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την ενημέρωση, υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με το Υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι.

Άρθρο 5

Χρηματοδότηση

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ), μετά την έκδοση χρηματικού εντάλματος σε βάρος των πιστώσεων του ΑΛΕ 2390901002 του Ε.Φ. 1029-501-0000000 του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων οικονομικού έτους 2025 με δικαιούχο τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Για το έτος 2025 το ύψος της χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι του ποσού της υπ' αρ. 2/343347/7.05.2025 απόφασης του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ενίσχυση ΑΛΕ 2390901002 του Ε.Φ. 1029-501-0000000 του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΠΠΑΤ, υπό τον όρο μη υπέρβασης του εθνικού ανώτατου ορίου του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης. Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα από την πίστωση της προηγούμενης παρ. επιστρέφονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στον κρατικό προϋπολογισμό (Α.Λ. Εσόδου 1590789001 «Λοιπές Επιστροφές Ποσών»).

Άρθρο 6

Διαδικασία Πληρωμής - Έλεγχος

1. Αρμόδιος φορέας για την χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας της παρούσης είναι ο

Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ο οποίος ενημερώνει εγγράφως τους ενδιαφερομένους για το ποσό της κρατικής ενίσχυσης που θα λάβουν εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 2024/3118, καθώς και ότι η ενίσχυση θεωρείται ήσσοнос σημασίας με παραπομπή στον κανονισμό.

2. Κάθε Υπηρεσία και εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποχρεούται να θέτει στη διάθεση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. τις βάσεις δεδομένων που τηρεί με όλες τις πληροφορίες και τα αναγκαία στοιχεία, προκειμένου να πραγματοποιούνται οι απαραίτητοι διασταυρωτικοί μηχανογραφικοί έλεγχοι καθώς και να καθορίζονται οι εν δυνάμει δικαιούχοι.

3. Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.:

α) Πραγματοποιεί διασταυρωτικούς μηχανογραφικούς ελέγχους με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες,

β) ενημερώνει τους δυνάμει δικαιούχους για το ποσό της κρατικής ενίσχυσης που τους χορηγήθηκε μέσω διαδικτυακής εφαρμογής στον ιστότοπο του ΟΠΕΚΕΠΕ,

γ) πραγματοποιεί διασταυρωτικούς ελέγχους σχετικά με άλλες ενισχύσεις ήσσοнос σημασίας που έλαβαν οι ίδιοι ή επιχείρηση δυνάμενη να λογισθεί ενιαία με αυτούς σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013, και τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 2023/2831 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, ώστε να εξακριβωθεί ότι με την είσπραξη της νέας ενίσχυσης, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσοнос σημασίας δεν θα υπερβεί το ανώτατο ατομικό όριο των 50.000 ευρώ σε κυλιόμενη περίοδο τριών ετών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού 1408/2013 καθώς και το ανώτατο όριο των 300.000 ευρώ σε κυλιόμενη περίοδο τριών ετών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν. 2023/2831,

δ) πραγματοποιεί διασταυρωτικούς ελέγχους σχετικά με άλλες ενισχύσεις ήσσοнос σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση βάσει άλλων Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσοнос σημασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 των Καν. (ΕΕ) 1408/2013,

ε) σε περίπτωση που κατά τους ανωτέρω ελέγχους διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 όπως ισχύει (όπως υπέρβαση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης ή υποβολή ψευδών στοιχείων), τότε δεν χορηγείται ενίσχυση δυνάμει της παρούσας και είναι άμεσα απαιτητό το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης, εντόκως από την ημερομηνία τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου

καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

4. Η Διεύθυνση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς-Τμήμα Αγοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ προβαίνει στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης και διαβιβάζει σχετικό φάκελο πληρωμής στην Δ/νση Πληρωμών.

5. Η Διεύθυνση Πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προβαίνει:

- στην έκδοση εντολής πληρωμής και
- στην αποστολή μαγνητικού αρχείου στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την πίστωση των ατομικών τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων.

6. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που είναι αρμόδιες για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της κρατικής ενίσχυσης ήσσοнос σημασίας (de minimis) κάθε πληροφορία σχετική με την πορεία εφαρμογής της παρούσας. Στο πλαίσιο αυτό ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μεριμνά για την δημιουργία των κατάλληλων εκτυπωτικών που θα αντλούν κατά περίπτωση τις απαραίτητες πληροφορίες από τις βάσεις δεδομένων.

7. Σε περίπτωση εκ των υστέρων διαπίστωσης υπέρβασης των ανώτατων ορίων (παρ. 2 άρθρο 3 των Καν. (ΕΕ) 1408/2013) συνεπεία υπέρβασης του ποσού η αρμόδια υπηρεσία φροντίζει για την ανάκτηση της χορηγηθείσας ενίσχυσης στο σύνολό της από τον δικαιούχο, εντόκως από την ημερομηνία που αυτή τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του ΚΕΔΕ.

8. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ οφείλει να ενημερώνει το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της γεωργίας βάσει της υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 (Β' 2417) κοινής υπουργικής απόφασης και σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην υπ' αρ.121114/13.11.2020 εγκύκλιο (ΑΔΑ: 6Σ5Ρ46ΜΤΛΡ-2Σ2), όπως κάθε φορά επικαιροποιείται.

9. Τα αρχεία που αφορούν μεμονωμένες ενισχύσεις χορηγούμενες στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης διατηρούνται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση.

Άρθρο 7

Τελικές διατάξεις

Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)
ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1408/2013

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽ⁱ⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽ⁱⁱ⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσειςⁱⁱⁱ, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση
..... με
ΑΦΜ ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

- I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης .....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis στον γεωργικό τομέα 1408/2013.
- II. Δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων^{iv,v}.
- III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{vi} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση ☐

Β. Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^{vii} στην ως άνω επιχείρηση^{viii, ix} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση:

- i) ενισχύσεις το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά,
- ii) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεδεμένες με εξαγωγικές δραστηριότητες,
- iii) ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης σε άλλους τομείς ή άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς)..... ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Δ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^x που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 717/2014)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς)..... ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 717/2014 οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

(Συμπληρώνονται κατά περίπτωση τα σημεία Ε-ΣΤ ή/και Ζ-Η):

Ε. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών οι κάτωθι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ <u>ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. 717/2014</u> από ..... έως ..... (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)						
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^{xi}	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

ΣΤ. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Ε ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

Ζ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ <u>ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, 1407/2013 ΚΑΙ 717/2014</u> από ..... έως ..... (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)						
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

- Η.** Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροισόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Ζ ανωτέρω δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.
- Θ.** Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Ι.** Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία: ...../...../.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

Υπογραφή)

ⁱ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ⁱⁱ Αναγράφεται ολογράφως.

ⁱⁱⁱ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

^{iv} Ως «γεωργικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

^v Ως «πρωτογενής γεωργική παραγωγή» νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

^{vi} Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

^{vii} Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας στην επιχείρηση.

^{viii} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσον η νέα ενίσχυση ή σσωνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{ix} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάσπασης.

^x Ως «πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

^{xi} Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΗΣΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΑ

ΑΙΓΙΝΑ	ΛΕΥΚΑΔΑ
ΑΝΔΡΟΣ	ΛΗΜΝΟΣ
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	ΜΗΛΟΣ
ΕΥΒΟΙΑ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	ΝΑΞΟΣ
ΙΚΑΡΙΑ	ΠΑΡΟΣ
ΙΘΑΚΗ	ΠΟΡΟΣ
ΙΟΣ	ΡΟΔΟΣ
ΚΑΣΟΣ	ΣΑΛΑΜΙΝΑ
ΚΕΑ	ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ
ΚΕΡΚΥΡΑ	ΣΑΜΟΣ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΚΙΜΩΛΟΣ	ΣΙΦΝΟΣ
ΚΡΗΤΗ	ΣΚΥΡΟΣ
ΚΥΘΝΟΣ	ΣΥΡΟΣ
ΚΩΣ	ΤΡΟΙΖΗΝΙΑ
ΛΕΡΟΣ	ΧΙΟΣ
ΛΕΣΒΟΣ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΕ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΠΕ ΑΡΚΑΔΙΑΣ ΠΕ ΑΡΤΑΣ ΠΕ ΑΧΑΙΑΣ(ΕΚΤΟΣ ΔΗΜ. ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ) ΠΕ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΠΕ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ ΠΕ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΕ ΗΜΑΘΙΑΣ ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ ΠΕ ΘΗΡΑΣ ΠΕ ΙΘΑΚΗΣ ΠΕ ΙΚΑΡΙΑΣ ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΠΕ ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΠΕ ΚΑΡΠΑΘΟΥ ΠΕ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕ ΚΕΑ-ΚΥΘΝΟΥ ΠΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΠΕ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΠΕ ΚΙΛΚΙΣ ΠΕ ΚΟΖΑΝΗΣ ΠΕ ΚΩ ΠΕ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΠΕ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΠΕ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΠΕ ΜΗΛΟΥ ΠΕ ΜΥΚΟΝΟΥ	ΠΕ ΝΑΞΟΥ ΠΕ ΝΗΣΩΝ ΠΕ ΠΑΡΟΥ ΠΕ ΠΕΛΛΑΣ ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ ΠΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΠΕ ΡΟΔΟΥ ΠΕ ΣΑΜΟΥ ΠΕ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΠΕ ΣΥΡΟΥ ΠΕ ΤΗΝΟΥ ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΠΕ ΧΑΝΙΩΝ ΠΕ ΧΙΟΥ Π.Ε ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ(ΠΛΗΝ ΔΗΜΩΝ ΒΟΛΒΗΣ ΚΑΙ ΛΑΓΚΑΔΑ) Π.Ε ΒΟΙΩΤΙΑΣ Π.Ε ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΠΕ ΑΝΔΡΟΥ ΠΕ ΔΡΑΜΑΣ ΠΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΕ ΣΕΡΡΩΝ Π.Ε ΕΥΒΟΙΑΣ Π.Ε ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Π.Ε ΛΕΣΒΟΥ Π.Ε ΛΗΜΝΟΥ	ΠΕ ΘΑΣΟΥ ΠΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ(ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ ΚΑΙ ΛΑΓΚΑΔΑ) ΠΕ ΠΙΕΡΙΑΣ Π.Ε ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΠΕ ΑΧΑΙΑΣ- ΔΗΜ. ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΠΕ ΕΒΡΟΥ ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ ΠΕ ΚΑΒΑΛΑΣ ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΠΕ ΞΑΝΘΗΣ ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ ΠΕ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Αυγούστου 2025

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ